

**HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ**

Seramik Anasanat Dalı

**AVANOS YÖRESİ KİL YATAKLARININ ARAŞTIRILMASI VE ASTAR
UYGULAMALARI**

Ahmet Anıl ZORLU

Yüksek Lisans Sanat Çalışması Raporu

Ankara, 2023

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ

Seramik Anasanat Dalı

AVANOS YÖRESİ KİL YATAKLARININ ARAŞTIRILMASI VE ASTAR
UYGULAMALARI

Ahmet Anıl ZORLU

Yüksek Lisans Sanat Çalışması Raporu

Ankara, 2023

AVANOS YÖRESİ KİL YATAKLARININ ARAŞTIRILMASI VE ASTAR UYGULAMALARI

Danışman: Prof. Tuğrul Emre FEYZOĞLU

Yazar: Ahmet Anıl ZORLU

ÖZ

Avanos yöresine ait kil yataklarının araştırılarak çeşitli uygulamaların yapıldığı sanat çalışması raporunun birinci bölümünde, kilin oluşumuna ve seramik astarının tarihsel sürecine yer verilmiştir. Belirlenen mevkiiler doğrultusunda, kil yataklarının seçilmiş bölgelerinden alınan kil numunelerinin seramik astar üretiminde kullanılabilirliği araştırılmıştır. XRF analiz raporu sonucunda, seramik astarı hazırlama prosesi ve astar denemeleri görselleri ile birlikte sunulmuştur.

İkinci bölümde, çalışmalarında sıklıkla astar uygulaması gerçekleştiren uluslararası seramik sanatçılarından bahsedilerek, sanatçıların seçkin eserlerine değinilmiştir.

Kapadokya'nın oluşumu gereği eşsiz bir yapıya sahip olduğu bilinmektedir. Üçüncü ve son bölümde, Kapadokya bölgesindeki yapılarda doğal afet ve insan faaliyetleri sebebiyle çeşitli tahribatların oluştuğu gözlemlenmiştir. Bu tür olumsuz eylemlerin etkisi altında kalınarak özgün çalışmalar yapılmıştır. Mevki killlerinden hazırlanan astarlar, çalışmalarda uygulanarak deneyimlenmiştir.

Anahtar sözcükler: Avanos, Kapadokya, kil yatakları, kil, seramik astar.

INVESTIGATION OF CLAY DEPOSITS OF AVANOS REGION AND PRIMER APPLICATIONS

Supervisor: Prof. Tuğrul Emre FEYZOĞLU

Autor: Ahmet Anıl ZORLU

ABSTRACT

The formation of clay and the historical process of ceramic slip are mentioned in the first part of the artwork report in which several implementations were completed by researching the clay fields local to Avanos region. Based on the designated areas, samples were taken from chosen parts of clay fields. Their usability in the production of ceramic slip was researched. The result of the XRF analysis report is presented together with the ceramic lining preparation process and the lining trials visuals.

International ceramic artists who often practice ceramic slip in their artwork and their outstanding pieces have been mentioned in the second part.

It is known that Cappadocia has a unique structure by its nature. In the third part, It was observed that natural disasters and human activities had caused a variety of damage to the constructions in the region. Affected by such negative actions, authentic studies have been completed. Ceramic slips prepared with the clay taken from the area have been used and experienced in the studies.

Keywords: Avanos, Cappadocia, clay fields, clay, ceramic slip.

TEŞEKKÜR

Hayatıma yön veren üstadım Erdoğan GÜLEÇ ve hocam Doç. Dr. Bengütay HAYIRSEVER anısına...

İÇİNDEKİLER DİZİNİ

ÖZ	i
ABSTRACT	ii
TEŞEKKÜR	iii
İÇİNDEKİLER DİZİNİ	iv
GÖRSELLER DİZİNİ	vi
GİRİŞ	1
1. BÖLÜM: AVANOS YÖRESİ KİL YATAKLARI VE ASTAR UYGULAMALARI	2
1.1. Ayhan Köyü Mevki	7
1.2. Bozca Köyü Mevki	8
1.3. Çatalarkaç Mevki	9
1.4. Çavuşin Köyü-Killik Mevki-I	10
1.5. Çavuşin Köyü-Killik Mevki-II	11
1.6. Çeç Tepesi Mevki	12
1.7. Kemerağıl Deresi Mevki	13
1.8. Dereyamanlı Mevki	14
1.9. Karadağ Tepesi Mevki	15
1.10. Kavukeller-I Mevki	16
1.11. Kızıltepe(Kızıllöz) Mevki	17
1.12. Saruhan(Hanözü) Mevki	18
1.13. Maltepe(Tophane) Mevki	19
1.14. Aktepe Köyü(Bozdağ) Mevki	20
1.15. Kavukeller-II Mevki	21
2. BÖLÜM: SERAMİK ASTARI KULLANAN SANATÇI ÖRNEKLERİ	22
2.1. Craig UNDERHILL	22
2.2. Denys JAMES	23
2.3. Monika DEBUS	24
2.4. Dylan BOWEN	25
2.5. Ron MEYERS	26

3. BÖLÜM: KİŞİSEL UYGULAMALAR	27
SONUÇ	40
KAYNAKLAR	41
ETİK BEYAN	43
ORİJİNALLİK RAPORU	44
ORIGINALITY REPORT	45
YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI	46

GÖRSELLER DİZİNİ

Görsel 1. Kil numunelerinin XRF analizi için hazırlanması, (Kişisel Arşiv).	3
Görsel 2. Geleneksel yöntem ile kil eleme-I, (Kişisel arşiv).	3
Görsel 3. Geleneksel yöntem ile kil eleme-II, (Kişisel arşiv).	4
Görsel 4. Astarların çöktürme ve dinlendirmesi(Kişisel Arşiv).	4
Görsel 5. MTA, Avanos Yöresinden Alınan Kil Numunelerinin XRF Analiz/Test Raporu, 2021.	5
Görsel 6. MTA, Avanos Yöre Killeri XRF Analiz/Test Raporu, (Detay), 2021.	6
Görsel 7. Numune No:1 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).	7
Görsel 8. Ayhan Köyü Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).	7
Görsel 9. Numune No:2 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).	8
Görsel 10. Bozca Köyü Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).	8
Görsel 11. Numune No.3 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).	9
Görsel 12. Çatalarkaç Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).	9
Görsel 13. Numune No: 4 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).	10
Görsel 14. Çavuşin Killik-I Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).	10
Görsel 15. Numune No: 5 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).	11
Görsel 16. Çavuşin Killik-II Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).	11
Görsel 17. Numune No: 6 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).	12
Görsel 18. Çeç Tepesi Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).	12
Görsel 19. Numune No: 7 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).	13
Görsel 20. Kemerağıl Deresi Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).	13
Görsel 21. Numune No: 8 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).	14

Görsel 22. Dereyamanlı Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).	14
Görsel 23. Numune No: 9 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).	15
Görsel 24. Karadağ Tepesi Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).	15
Görsel 25. Numune No: 10 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).	16
Görsel 26. Kavukeller-I Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).	16
Görsel 27. Numune No: 11 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).	17
Görsel 28. Kızıltepe(Kızılöz) Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).	17
Görsel 29. Numune No: 12 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).	18
Görsel 30. Saruhan(Hanözü) Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).	18
Görsel 31. Numune No: 13 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).	19
Görsel 32. Maltepe(Tophane) Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).	19
Görsel 33. Numune No: 14 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).	20
Görsel 34. Aktepe Köyü(Bozdağ) Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).	20
Görsel 35. Numune No: 15 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).	21
Görsel 36. Kavukeller-II Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).	21
Görsel 37. Craig Underhill, Yıl Belirtilmemiş, Three Square Caps. Erişim: 05.04.2023. https://www.craigunderhill.co.uk/ceramics.html	22
Görsel 38. Denys James, 2006, Avanos,(Kişisel Arşiv).	23
Görsel 39. Monika Debus, 2013, Vessel Form. Erişim: 05.04.2023 https://www.monika-debus.de/wp-content/uploads/2021/05/Artikel_NeueKeramik_web.pdf	24
Görsel 40. Dylan Bowen, 2017, Assembled Form. Erişim:06.04.2023 https://dylanbowen.co.uk/2021/03/20/assembled-forms/	25
Görsel 41. Ron Meyers, Yıl Belirtilmemiş, Large Rat Bowl. Erişim: 10.04.2023 https://www.thenevicaproject.com/ron-meyers-2/ron-meyers-rat-bowl-inv	26

Görsel 42. Ahmet Anıl Zorlu, Tokalı, 35x26x15cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C, (Kişisel Arşiv), 2022.	27
Görsel 43. Ahmet Anıl Zorlu, Tokalı (Detay-I), 35x26x15cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C, (Kişisel Arşiv), 2022.	28
Görsel 44. Ahmet Anıl Zorlu, Tokalı (Detay-II), 35x26x15cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C, (Kişisel Arşiv), 2022.	29
Görsel 45. Ahmet Anıl Zorlu, Anlatımcı, 30x21x14cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C, (Kişisel Arşiv), 2022.	30
Görsel 46. Ahmet Anıl Zorlu, Anlatımcı, 30x21x14cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C, (Kişisel Arşiv), 2022.	30
Görsel 47. Ahmet Anıl Zorlu, Komşularım, 26x16x12cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C, (Kişisel Arşiv), 2022.	31
Görsel 48. Ahmet Anıl Zorlu, Komşularım (Detay), 26x16x12cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C,(Kişisel Arşiv), 2022.	31
Görsel 49. Ahmet Anıl Zorlu, Dokunma, 30x20x12cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C,(Kişisel Arşiv), 2022.	32
Görsel 50. Ahmet Anıl Zorlu, Dokunma, 30x20x12cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C,(Kişisel Arşiv), 2022.	33
Görsel 51. Ahmet Anıl Zorlu, Dokunma (Detay), 30x20x12cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C,(Kişisel Arşiv), 2022.	33
Görsel 52. Ahmet Anıl Zorlu, Açık Saray, 31x13x12cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C, (Kişisel Arşiv), 2022.	34
Görsel 53. Ahmet Anıl Zorlu, Açık Saray (Detay), 31x13x12cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C,(Kişisel Arşiv), 2022.	34
Görsel 54. Ahmet Anıl Zorlu, Antik Kapadokya, 31x18x15cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C,(Kişisel Arşiv), 2022.	35

Görsel 55. Ahmet Anıl Zorlu, Antik Kapadokya (Detay), 31x18x15cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C,(Kişisel Arşiv), 2022.	36
Görsel 56. Ahmet Anıl Zorlu, Döngüsel Oluşum, 32x26x13cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C,(Kişisel Arşiv), 2022.	37
Görsel 57. Ahmet Anıl Zorlu, Döngüsel Oluşum (Detay), 32x26x13cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C,(Kişisel Arşiv), 2022.	37
Görsel 58. Ahmet Anıl Zorlu, Kutsal Algoritma, 33x12x11cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C,(Kişisel Arşiv), 2022.	38
Görsel 59. Ahmet Anıl Zorlu, Kutsal Algoritma (Detay), 33x12x11cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C,(Kişisel Arşiv), 2022.	39

GİRİŞ

Tarihsel süreç içerisinde astarlı seramik bünyelerin örneklerine birçok medeniyetin yaşamış olduğu günümüz Anadolu'nun yerleşim yerlerinde rastlamak mümkündür. Hitit, Frig, Pers, Asur, Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı izlerini taşıyan Kapadokya bölgesinin en önemli turistik ilçesi ve çömlekçilik merkezi olan Avanos'un bu yönüyle önemli özelliklere sahip olduğu bilinmektedir. Avanos çömlekçi ustaları geleneksel form üretiminde kullanılmak üzere yöreye ait killeri gelişigüzel harmanlayarak hazırlamakta, deneyim ve maharetlerini kuşaktan kuşağa veya usta çırak ilişkisiyle aktarmaktadırlar. Bu nedenle seramik endüstrisinin büyümesi ve gelişmesi açısından daha sağlıklı bir şekilde argümanlar sunabilmek adına bilimsel veriler büyük önem arz etmektedir.

Geçmiş yıllardaki işletmelerin cihaz ve ekipmanlarını değerlendirme açısından, klasik analiz yöntemleri kullandıkları bilinmektedir. Teknolojik gelişmelerin yavaş ilerlemesi, bilimsel araştırmaların ve seramik endüstrisinin gelişmesini de bir hayli etkilemektedir.

Günümüzde Maden Analizleri Teknoloji Dairesine bağlı Analiz Laboratuvarlarında toprak, sediman, kayaç cevher / konsantre cevher, metal, anot çamuru, katı yakıt ve su olmak üzere çok çeşitli numunelerde çok sayıda elementin analizi ulusal ve uluslararası standartlara uygun modern ekipmanlar ile yapılmaktadır. Çoğunlukla yarı kantitatif bir metot olarak bilinen XRF analizleri madencilik araştırmalarında geçerliliğini hala koruyan bir metottur. Teknolojik gelişmelerden XRF cihazları da nasibini almış geliştirilen özel analiz programları sayesinde çok daha hassas ve hızlı kantitatif analizler yapmak mümkün olmuştur. Çok değişik yapıdaki numunelerin yüzde seviyelerinden ppm seviyelerine kadar analizlenebilmesi, analiz edilecek numunenin katı veya sıvı olabilmesi XRF analizlerinin avantajı olarak sayılabilir (MTA. <https://bit.ly/3LqDvYb>).

Gelişen teknolojinin etkisiyle gerek ülkemiz çömlekçiliğine gerekse günümüz seramik sanatına ve endüstrisine katkıda bulunabilmek, yeni veriler sunmak ve yeni keşif alanı yaratabilmek için güncel kimyasal analizlere ihtiyaç vardır. Bu amaç doğrultusunda konu, belirlenen başlık altında incelenmiş ve araştırma sonucu ortaya çıkan materyaller bir rapor haline getirilmiştir. Avanos yöre killerinin bileşenlerindeki mineralleri zenginleştirmek amacıyla, birçok seramik hammaddelerinden yararlanılarak astar uygulamaları gerçekleştirilmiştir. Bununla birlikte Avanos yöre killeri ile çalışılan kişisel uygulamalar üzerinde değerlendirilmiştir.

1.BÖLÜM: AVANOS YÖRESİ KİL YATAKLARI VE ASTAR UYGULAMALARI

Avanos yöresinin jeolojik formasyonu gereği çeşitli kil yatakları karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla günümüzde hâlen Avanos çömlekçiliğinde yöreye ait killer çanak çömlek ustaları tarafından kullanılmaktadır. Killer yeryüzünde en çok belirli bölgelerin tortul kayaçları arasında bulunmaktadır. Kil, zaman içerisinde oluşan doğal faktörlerin etkisi ve birçok maddenin birbiri ile tepkimeye girmesi sonucu oluşur. Killer kolaylıkla şekillendirilen, kurudukları zaman mukavemetini koruyabilen ince taneli, özlü hammaddelerdir. (Çizer, 2014, s. 54). İnce taneli kilin kurutulup toz haline gelmesiyle, seramik formlara astar ile dekorlama tekniklerinin yapıldığı bilinmektedir.

Seramikte astar olarak bilinen madde, kuru kil ve suyun eşit oranda karıştırılması ile elde edilen, yarı sıvı, akıcı, ince taneli, uygulandığı seramik ürünün yüzeyinin rengini değiştiren kil tabakası olarak tanımlanan seramik çamurudur. Toprak sanatlarında astar ile resimleme en eski ve en yaygın süsleme yöntemlerinden biridir. Anadolu'da M.Ö 6000 yıllarına ait ilk astar boyalı seramik kaplar Hacılar ve Çatalhöyük yörelerinde bulunmuştur (Çobanlı, 1996, s.1-2).

Astar yapımında astarı renklendirmek için çeşitli renk veren oksitler ve hammaddeler kullanılabilir. Bu nedenle, daha kolay ulaşılması ve bağlayıcı özelliği kuvvetli olduğu düşüncesiyle, Ball Clay hammaddesi astar uygulamalarında kullanılmıştır. "Astarlar isteğe bağlı olarak oksitler, karbonatlar, sülfatlar ve boyalar ile renklendirilebilirler. Aynı renklendiriciler farklı pişirim ortamlarında farklı sonuçlar verebilmektedir" (Canduran, Aslan, 2016, s. 42-43). Özellikle birçok seramik sanatçısı, kendilerine özgü astar reçeteleri geliştirmekte, çalışmalarında farklı efektler sağlayabilmeleri için alternatif pişirim tekniklerini ve odunlu seramik fırınlarını tercih etmektedirler.

Avanos yöresine ait kil yataklarının tespiti için birçok gözlemlerde bulunulmuştur. Bu gözlemler neticesinde belirlenen mevkiiler dahilinde alınan kil numunelerinin(Görsel 1), Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü tarafından XRF analizleri yapılmıştır(Görsel 5). XRF, "X-Ray (ışın) Floresans (XRF) spektroskopisi, elementel bileşimi belirlemede kullanılan önemli yöntemlerden biridir" (Mete, 2020, s. 93).

Görsel 1. Kil numunelerinin XRF analizi için hazırlanması, (Kişisel Arşiv).

Avanos çömlekçiliğinde geleneksel kil eleme yöntemi kullanılarak kalbur ile tokaç aletleri yardımıyla öğütme ve eleme işlemleri gerçekleştirilmiştir. Ardından, kilin istenilen astar yapımına uygun, ince taneli olabilmesi için bakır havanda öğütülerek astar uygulamasına hazır hale getirilmiştir (Görsel 2-3).

Görsel 2. Geleneksel yöntem ile kil eleme-I, (Kişisel arşiv).

Görsel 3. Geleneksel yöntem ile kil eleme-II, (Kişisel arşiv).

Astar yapımı sürecinde öğütülen kil numuneleri ayrı ayrı şişelenerek, 250gr. öğütülmüş kuru kil + 250gr. su ilave edilmiştir (Görsel 4). Şişelenen her bir numune 72 saat(3gün) dinlendirilerek çöktürme işlemi uygulanmıştır. Bulamaç yoğunluğundaki numunelerin yüzey suyu 24 saat(1gün) aralıkla değiştirilmiş, kıymık ve benzeri yabancı maddelerden arındırılmıştır.

Görsel 4. Astarların çöktürme ve dinlendirmesi(Kişisel Arşiv).

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Maden Analizleri ve Teknolojisi Dairesi Başkanlığı

Çukurambar Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No:11 06530 Çankaya/ANKARA
İletişim Tel: 0312 201 16 95 / 201 17 53 www.mta.gov.tr
Faks: 0312 287 54 09 numune@mta.gov.tr

MTA
MAT-21011185-AJ
23.12.2021

ANALİZ/TEST RAPORU
ANALYSIS/TEST REPORT

ANALİZ/TEST SONUÇLARI
ANALYSIS/TEST RESULTS

Analiz / Test Kodu / Adı : 35-30-AJ-31
Analysis / Test Code / Name

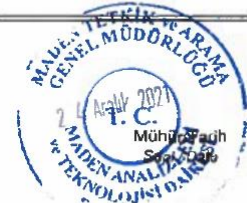
Analiz / Test Metodu : -
Analysis / Test Method

Numune Hazırlama Sorumlusu : -
Sample Preparation Officer

Numune Kayıt No. Receipt No. of Sample	Numune İşareti Sample Sign	A.Za (%)	Al ₂ O ₃ (%)	CaO (%)	Fe ₂ O ₃ (%)	K ₂ O (%)	MgO (%)	MnO (%)	Na ₂ O (%)	P ₂ O ₅ (%)	SiO ₂ (%)	TiO ₂ (%)
21-H-012920	Numune No: 1	13.85	16.2	9.7	7.2	4.8	4.9	0.2	0.5	0.2	41.8	0.5
21-H-012921	Numune No: 2	20.75	9.9	13.5	4.2	2.7	12.1	0.1	0.4	0.1	35.8	0.4
21-H-012922	Numune No: 3	15.95	12.5	15.2	5.5	2.4	3.3	0.2	0.8	0.1	43.5	0.5
21-H-012923	Numune No: 4	4.60	13.7	2.3	1.7	1.7	0.5	0.1	1.2	<0.1	73.9	0.2
21-H-012924	Numune No: 5	8.35	14.1	5.5	1.8	0.1	1.1	0.3	0.5	0.1	66.2	0.2
21-H-012925	Numune No: 6	12.40	30.4	0.2	1.2	0.1	0.3	<0.1	<0.1	0.1	53.1	0.5
21-H-012926	Numune No: 7	32.00	6.2	20.5	3.4	1.3	11.7	0.1	0.2	<0.1	24.2	0.2
21-H-012927	Numune No: 8	13.05	31.0	0.5	0.9	0.6	0.3	<0.1	0.6	<0.1	50.4	0.5
21-H-012928	Numune No: 9	5.25	13.5	3.0	1.6	3.1	0.5	0.1	0.5	<0.1	72.1	0.2
21-H-012929	Numune No: 10	16.95	12.4	14.6	6.0	2.5	2.8	0.2	0.4	0.1	43.3	0.6
21-H-012930	Numune No: 11	13.80	12.7	13.0	4.9	2.9	1.7	0.1	0.6	0.1	49.4	0.6
21-H-012931	Numune No: 12	11.85	9.9	9.1	1.4	3.3	0.6	<0.1	1.1	<0.1	49.4	0.2
21-H-012932	Numune No: 13	13.15	12.9	13.6	5.9	3.1	1.3	0.1	0.5	0.1	48.7	0.6
21-H-012933	Numune No: 14	6.25	16.1	2.8	4.0	2.1	2.0	<0.1	0.8	0.1	64.9	0.5
21-H-012934	Numune No: 15	8.20	13.0	5.8	4.0	4.1	2.2	0.1	0.9	0.1	59.9	0.6

- Sonuçlar, müşteri tarafından teslim edilen/gönderilen numuneye aittir. Numune alma, müşterinin sorumluluğundadır.
- Analiz/Test Raporu'nda, müşteri tarafından verilen bilgiler hariç, diğer tüm bilgiler Laboratuvarın sorumluluğundadır.
- Feragat Beyanı; Müşteri tarafından verilen bilgiler, Analiz/Test işlem süreçlerinde kullanılmadığından sonuçları etkilememektedir.

Serap DALBAĞOĞLU
Mühür
Analiz/Test Sorumlusu
Person In Charge Of
Analysis/Test

Rapor tamamen veya kısmen çoğaltılamaz/yayınlanamaz. İmzasız ve mühürlü rapor geçersizdir. This report shall not be reproduced/published even partially. Report without signature and seal is not valid.

(!) Müşteri tarafından verilen bilgiler. Information provided by the customer.

KY.FR.7.8/R Rev.No/Tarih:13/10.12.2021

2 / 2

Görsel 5. MTA, Avanos Yöresinden Alınan Kil Numunelerinin XRF Analiz/Test Raporu, 2021.

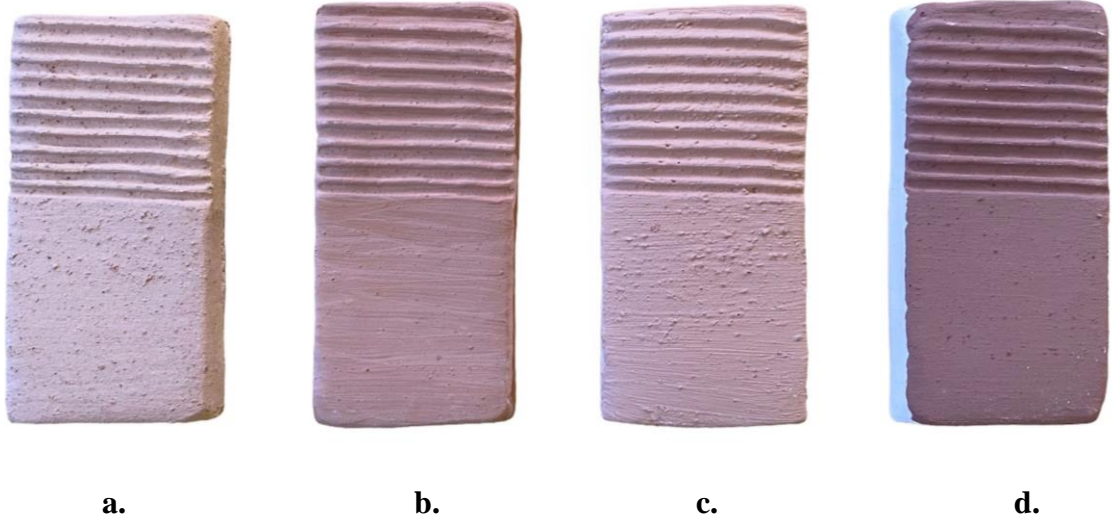
Numune Kayıt No. <i>Receipt No. of Sample</i>	¹ Numune İşareti <i>Sample Sign</i>	A.Za (%)	Al ₂ O ₃ (%)	CaO (%)	Fe ₂ O ₃ (%)	K ₂ O (%)	MgO (%)	MnO (%)	Na ₂ O (%)	P ₂ O ₅ (%)	SiO ₂ (%)	TiO ₂ (%)
21-H-012920	Numune No: 1	13.85	16.2	9.7	7.2	4.8	4.9	0.2	0.5	0.2	41.8	0.5
21-H-012921	Numune No: 2	20.75	9.9	13.5	4.2	2.7	12.1	0.1	0.4	0.1	35.8	0.4
21-H-012922	Numune No: 3	15.95	12.5	15.2	5.5	2.4	3.3	0.2	0.8	0.1	43.5	0.5
21-H-012923	Numune No: 4	4.60	13.7	2.3	1.7	1.7	0.5	0.1	1.2	<0.1	73.9	0.2
21-H-012924	Numune No: 5	8.35	14.1	6.5	1.8	0.1	1.1	0.3	0.5	0.1	66.2	0.2
21-H-012925	Numune No: 6	12.40	30.4	0.2	1.2	0.1	0.3	<0.1	<0.1	0.1	53.1	0.5
21-H-012926	Numune No: 7	32.00	6.2	20.5	3.4	1.3	11.7	0.1	0.2	<0.1	24.2	0.2
21-H-012927	Numune No: 8	13.05	31.0	0.5	0.9	0.6	0.3	<0.1	0.6	<0.1	50.4	0.5
21-H-012928	Numune No: 9	5.25	13.5	3.0	1.6	3.1	0.5	0.1	0.5	<0.1	72.1	0.2
21-H-012929	Numune No: 10	16.95	12.4	14.6	6.0	2.5	2.8	0.2	0.4	0.1	43.3	0.6
21-H-012930	Numune No: 11	13.80	12.7	13.0	4.9	2.9	1.7	0.1	0.6	0.1	49.4	0.6
21-H-012931	Numune No: 12	11.65	9.9	9.1	1.4	3.3	0.6	<0.1	1.1	<0.1	49.4	0.2
21-H-012932	Numune No: 13	13.15	12.9	13.6	5.9	3.1	1.3	0.1	0.5	0.1	46.7	0.6
21-H-012933	Numune No: 14	6.25	16.1	2.8	4.0	2.1	2.0	<0.1	0.9	0.1	64.9	0.5
21-H-012934	Numune No: 15	8.20	13.0	6.8	4.0	4.1	2.2	0.1	0.9	0.1	59.9	0.6

Görsel 6. MTA, Avanos Yöre Killeri XRF Analiz/Test Raporu, (Detay), 2021.

Kültür ve Turizm Bakanlığı Nevşehir Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurumu 2014 yılı raporunda, kil numunesi alınan Avanos-Maltepe(Numune No:13) ve Aktepe(Numune No:14) mevkilerinin Kapadokya bölgesi sit alanı sınırları içerisinde kaldığı sunulan raporda bildirilmiştir (Korumakurulları. <https://korumakurullari.ktb.gov.tr/Eklenti/35969,kapadokya-bolgesi-i-ve-iii-derece-arkeolojik-sit-alanla-.pdf?0>).

Yöreye ait 15 farklı kil numunesi alınarak, 60 adet deneme tableti üzerine astar uygulamaları yapılmıştır. Tabletler, elektrikli kamara fırınında 1040°C’de pişirimleri gerçekleştirilmiştir. Astar reçetelerine belirli oranlarda renk veren oksitler ve pigmentler ilave edilmiş(d.), elde edilen sonuçlar şablonlarda belirtilmiştir.

1.1. Ayhan Köyü Mevki

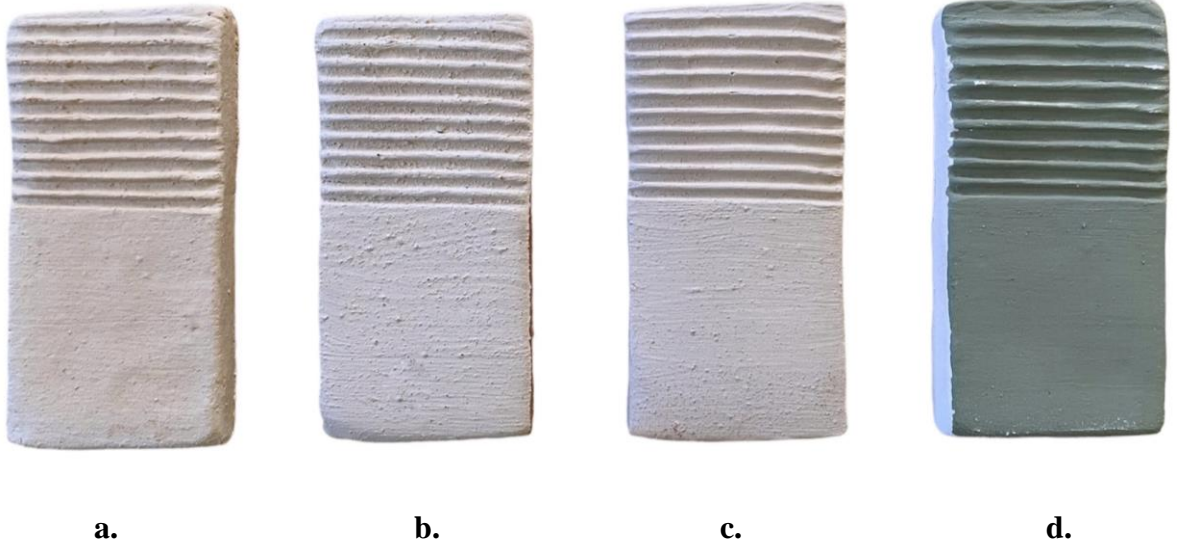
Görsel 7. Numune No:1 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).

a.Şamotlu kil	b. Avanos kırmızı çömlekçi kili	c. ESC1 döküm çamuru	d. Beyaz vakumlu kil
%40 Ball Clay	%40 Ball Clay	%40 Ball Clay	%40 Ball Clay
%60 Ayhan Köyü Kili	%60 Ayhan Köyü Kili	%60 Ayhan Köyü Kili	%60 Ayhan Köyü Kili
			+
			%2 Kırmızı Demir Oksit
1040°C	1040°C	1040°C	1040°C

Görsel 8. Ayhan Köyü Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).

1.2. Bozca Köyü Mevki

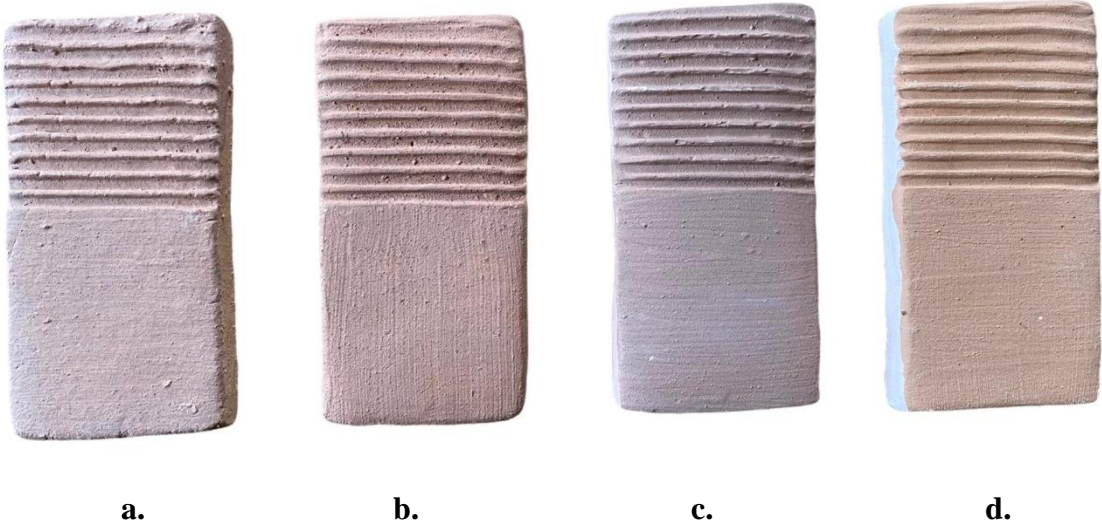
Görsel 9. Numune No:2 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).

a.Şamotlu kil	b. Avanos kırmızı çömlekçi kili	c. ESC1 döküm çamuru	d. Beyaz vakumlu kil
%40 Ball Clay	%40 Ball Clay	%40 Ball Clay	%40 Ball Clay
%60 Bozca Köyü Kili	%60 Bozca Köyü Kili	%60 Bozca Köyü Kili	%60 Bozca Köyü Kili
			+
			%2 Krom Oksit
1040°C	1040°C	1040°C	1040°C

Görsel 10. Bozca Köyü Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).

1.3. Çatalarkaç Mevki

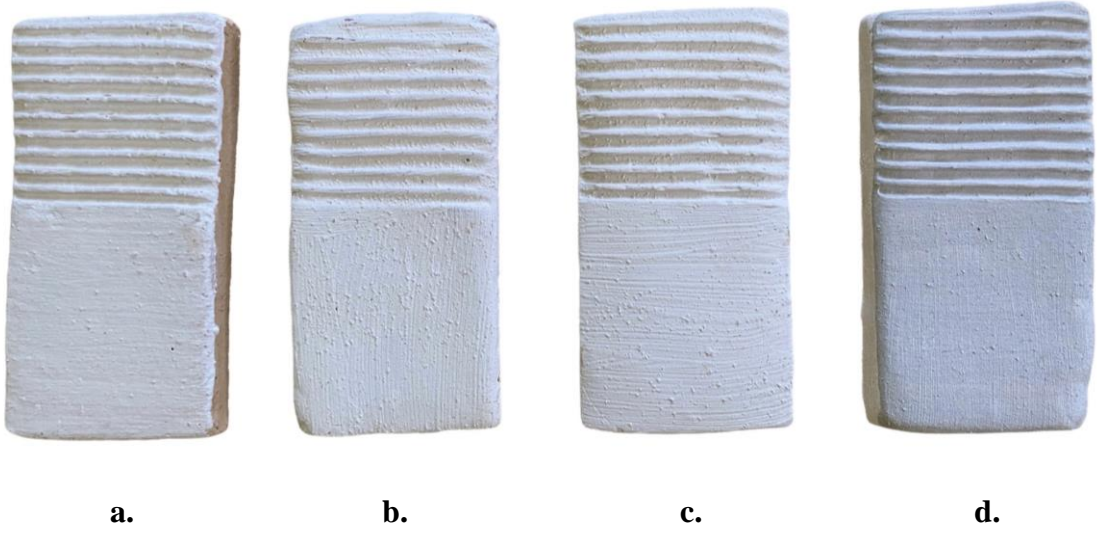
Görsel 11. Numune No.3 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).

a.Şamotlu Kil	b. Avanos kırmızı çömlekçi kili	c. ESC1 döküm çamuru	d. Beyaz vakumlu kil
%25 Ball Clay	%25 Ball Clay	%25 Ball Clay	%25 Ball Clay
%75 Çatalarkaç Kili	%75 Çatalarkaç Kili	%75 Çatalarkaç Kili	%75 Çatalarkaç Kili
			+
			%3 Sarı Pigment
1040°C	1040°C	1040°C	1040°C

Görsel 12. Çatalarkaç Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).

1.4. Çavuşin Köyü-Killik Mevki I

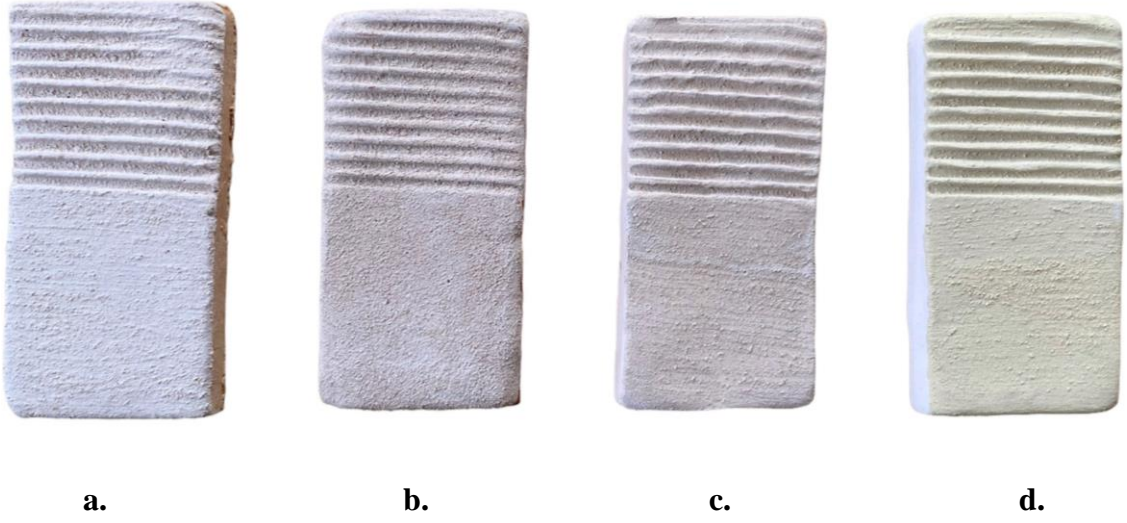
Görsel 13. Numune No: 4 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).

a.Şamotlu Kil	b. Avanos kırmızı çömlekçi kili	c. ESC1 döküm çamuru	d. Beyaz vakumlu kil
%80 Ball Clay	%80 Ball Clay	%80 Ball Clay	%80 Ball Clay
%20 Killik Kili	%20 Killik Kili	%20 Killik Kili	%20 Killik Kili
			+
			%2 Mangan Oksit
1040°C	1040°C	1040°C	1040°C

Görsel 14. Çavuşin Killik-I Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).

1.5. Çavuşin Köyü-Killik Mevki II

Görsel 15. Numune No: 5 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).

a.Şamotlu Kil	b. Avanos kırmızı çömlekçi kili	c. ESC1 döküm çamuru	d. Beyaz vakumlu kil
% 15 Ball Clay	% 15 Ball Clay	% 15 Ball Clay	% 15 Ball Clay
%85 Killik-II Kili	%85 Killik-II Kili	%85 Killik-II Kili	%85 Killik-II Kili
			+
			%2 Sarı Pigment
1040°C	1040°C	1040°C	1040°C

Görsel 16. Çavuşin Killik-II Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).

1.6. Çeç Tepesi Mevki

a.

b.

c.

d.

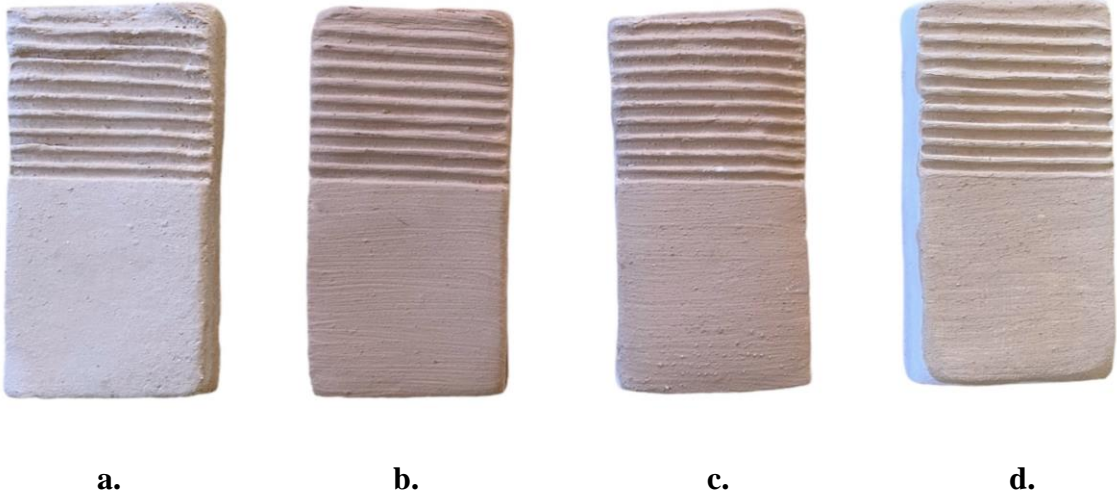
Görsel 17. Numune No: 6 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).

a.Şamotlu Kil	b. Avanos kırmızı çömlekçi kili	c. ESC1 döküm çamuru	d. Beyaz vakumlu kil
%50 Ball Clay	%50 Ball Clay	%50 Ball Clay	%50 Ball Clay
%50 Çeç Tepesi Kili	%50 Çeç Tepesi Kili	%50 Çeç Tepesi Kili	%50 Çeç Tepesi Kili
			+
			% 1 Krom Oksit
1040°C	1040°C	1040°C	1040°C

Görsel 18. Çeç Tepesi Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).

1.7. Kemerağıl Deresi Mevki

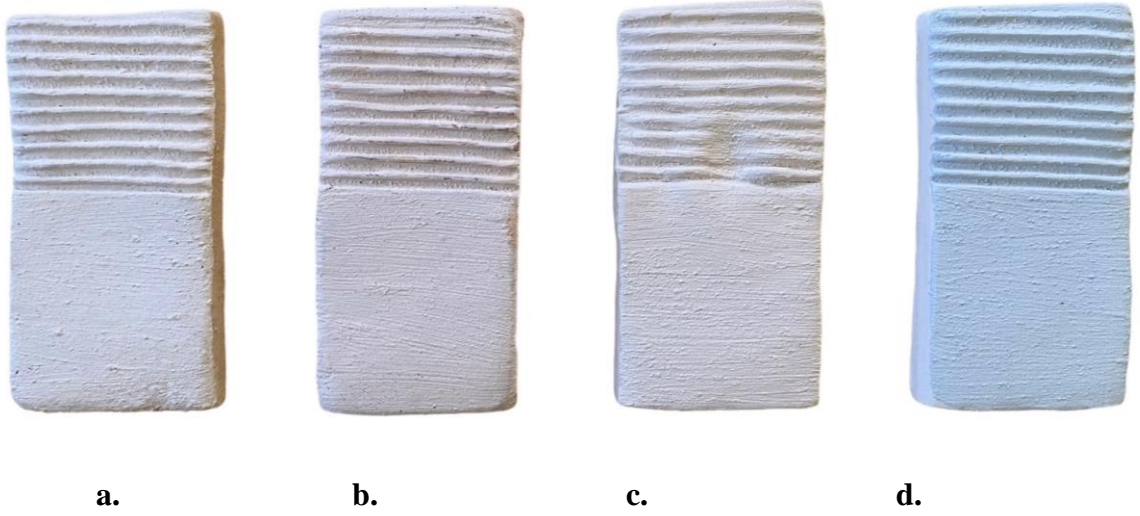
Görsel 19. Numune No: 7 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).

a.Şamotlu Kil	b. Avanos kırmızı çömlekçi kili	c. ESC1 döküm çamuru	d. Beyaz vakumlu kil
%20 Ball Clay	%20 Ball Clay	%20 Ball Clay	%20 Ball Clay
%80 Kemerağıl Deresi Kili	%80 Kemerağıl Deresi Kili	%80 Kemerağıl Deresi Kili	%80 Kemerağıl Deresi Kili
			+
			%2 Sarı Pigment
1040°C	1040°C	1040°C	1040°C

Görsel 20. Kemerağıl Deresi Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).

1.8. Dereyamanlı Mevki

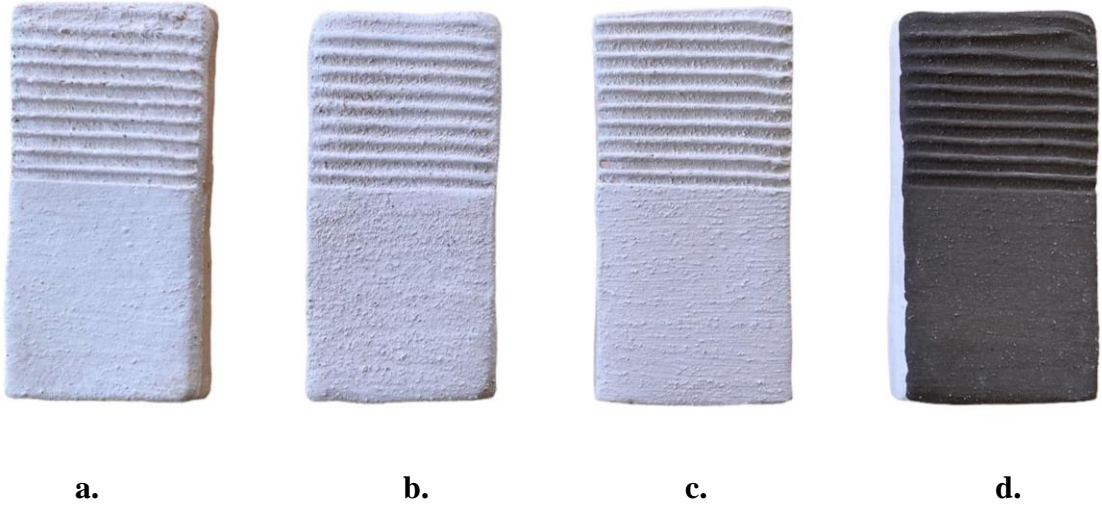
Görsel 21. Numune No: 8 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).

a.Şamotlu Kil	b. Avanos kırmızı çömlekçi kili	c. ESC1 döküm çamuru	d. Beyaz vakumlu kil
%50 Ball Clay	%50 Ball Clay	%50 Ball Clay	%50 Ball Clay
%50 Dereyamanlı Kili	%50 Dereyamanlı Kili	%50 Dereyamanlı Kili	%50 Dereyamanlı Kili
			+
			%3 Mavi Pigment
1040°C	1040°C	1040°C	1040°C

Görsel 22. Dereyamanlı Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).

1.9. Karadağ Tepesi Mevki

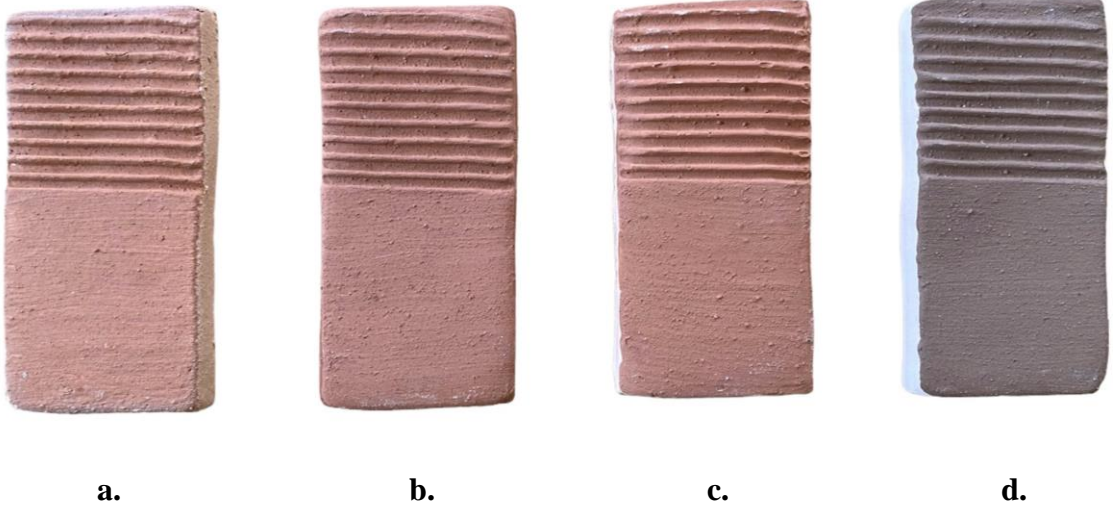
Görsel 23. Numune No: 9 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).

a.Şamotlu Kil	b. Avanos kırmızı çömlekçi kili	c. ESC1 döküm çamuru	d. Beyaz vakumlu kil
%30 Ball Clay	%30 Ball Clay	%30 Ball Clay	%30 Ball Clay
%70 Karadağ Tepesi Kili	%70 Karadağ Tepesi Kili	%70 Karadağ Tepesi Kili	%70 Karadağ Tepesi Kili
			+
			%6 Mangan Oksit
1040°C	1040°C	1040°C	1040°C

Görsel 24. Karadağ Tepesi Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).

1.10. Kavukeller-I Mevki

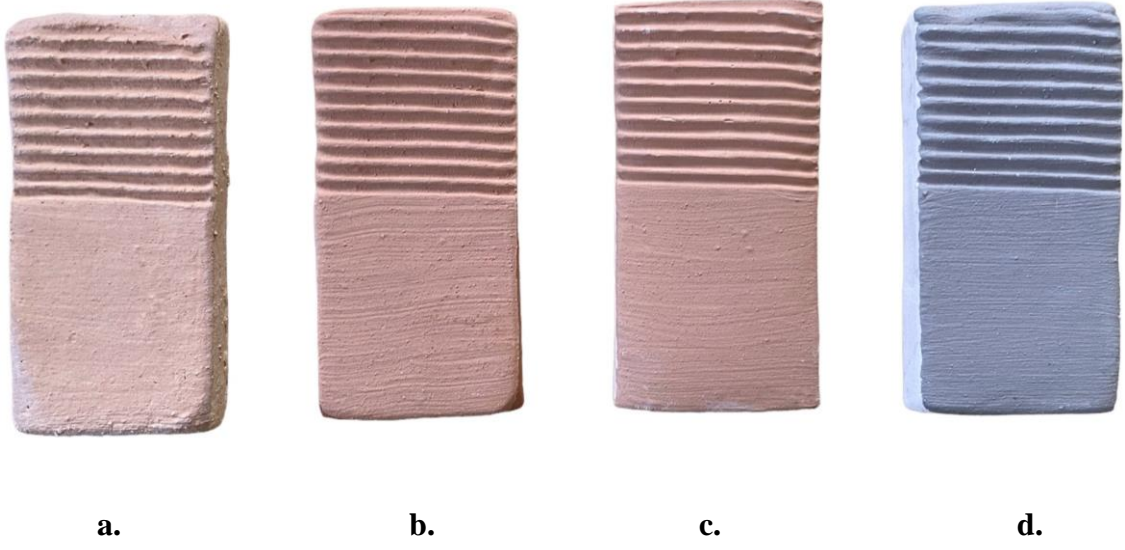
Görsel 25. Numune No: 10 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).

a.Şamotlu Kil	b. Avanos kırmızı çömlekçi kili	c. ESC1 döküm çamuru	d. Beyaz vakumlu kil
%25 Ball Clay	%25 Ball Clay	%25 Ball Clay	%25 Ball Clay
%75 Kavukeller-I Kili	%75 Kavukeller-I Kili	%75 Kavukeller-I Kili	%75 Kavukeller-I Kili
			+
			%1 Mangan Oksit
1040°C	1040°C	1040°C	1040°C

Görsel 26. Kavukeller-I Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).

1.11. Kızıltepe(Kızılöz) Mevki

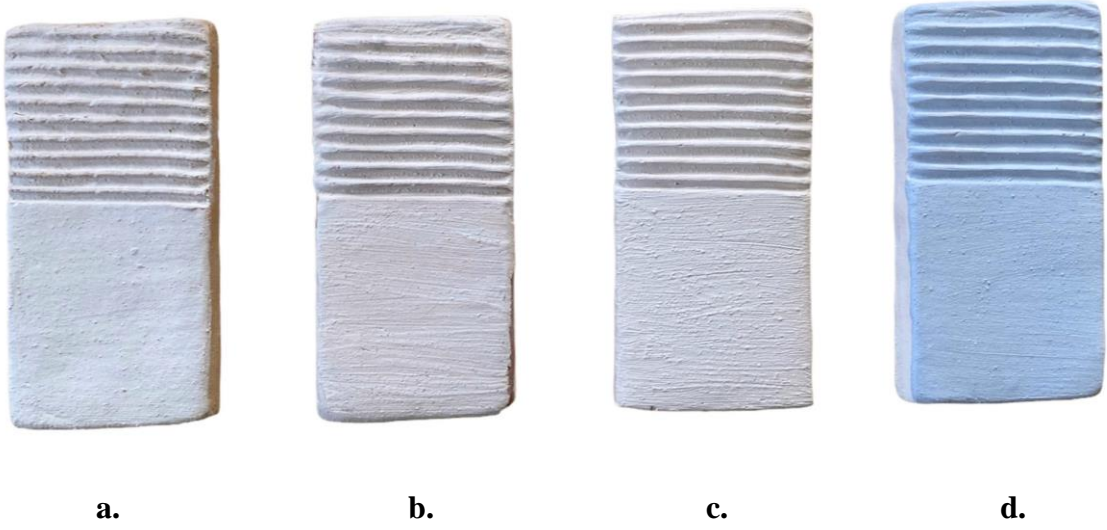
Görsel 27. Numune No: 11 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).

a.Şamotlu Kil	b. Avanos kırmızı çömlekçi kili	c. ESC1 döküm çamuru	d. Beyaz vakumlu kil
%35 Ball Clay	%35 Ball Clay	%35 Ball Clay	%35 Ball Clay
%65 Kızıltepe (Kızılöz) Kili	%65 Kızıltepe (Kızılöz) Kili	%65 Kızıltepe (Kızılöz) Kili	%65 Kızıltepe (Kızılöz) Kili
			+
			%4 Lacivert Pigment
1040°C	1040°C	1040°C	1040°C

Görsel 28. Kızıltepe(Kızılöz) Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).

1.12. Saruhan(Hanözü) Mevki

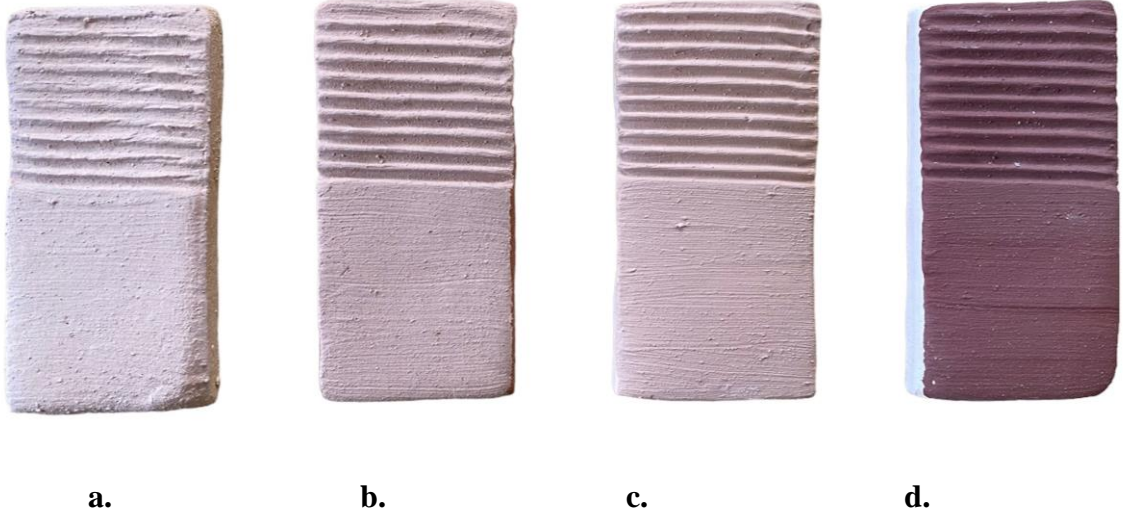
Görsel 29. Numune No: 12 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).

a.Şamotlu Kil	b. Avanos kırmızı çömlekçi kili	c. ESC1 döküm çamuru	d. Beyaz vakumlu kil
%60 Ball Clay	%60 Ball Clay	%60 Ball Clay	%60 Ball Clay
%40 Saruhan (Hanözü) Kili	%40 Saruhan (Hanözü) Kili	%40 Saruhan (Hanözü) Kili	%40 Saruhan (Hanözü) Kili
			+
			%1 Açık Mavi Pigment
1040°C	1040°C	1040°C	1040°C

Görsel 30. Saruhan(Hanözü) Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).

1.13. Maltepe(Tophane) Mevki

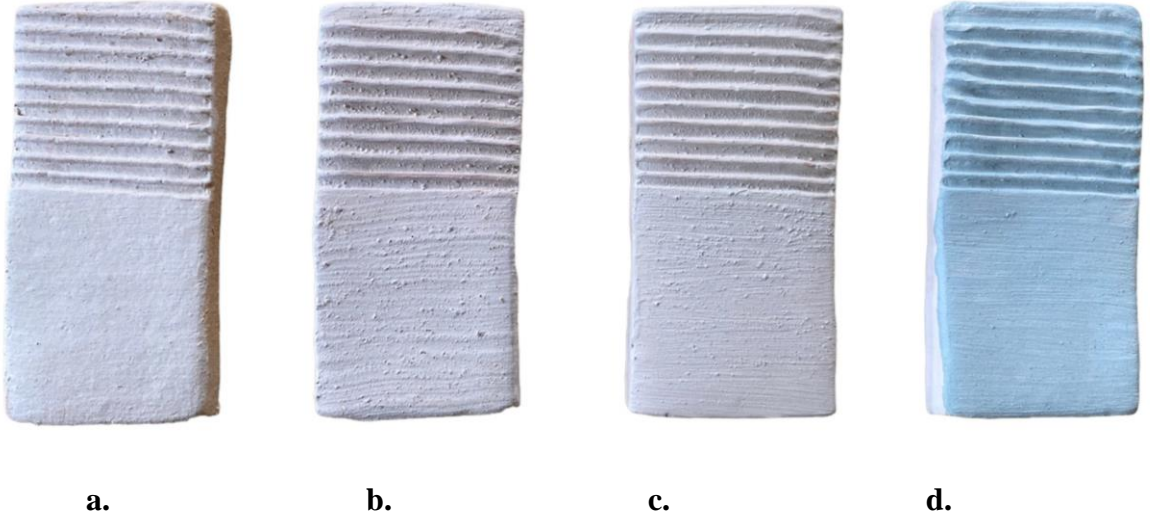
Görsel 31. Numune No: 13 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).

a.Şamotlu Kil	b. Avanos kırmızı çömlekçi kili	c. ESC1 döküm çamuru	d. Beyaz vakumlu kil
%50 Ball Clay	%50 Ball Clay	%50 Ball Clay	%50 Ball Clay
%50 Maltepe (Tophane) Kili	%50 Maltepe (Tophane) Kili	%50 Maltepe (Tophane) Kili	%50 Maltepe (Tophane) Kili
			+
			%4 Kırmızı Demir Oksit
1040°C	1040°C	1040°C	1040°C

Görsel 32. Maltepe(Tophane) Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).

1.14. Aktepe Köyü(Bozdağ) Mevki

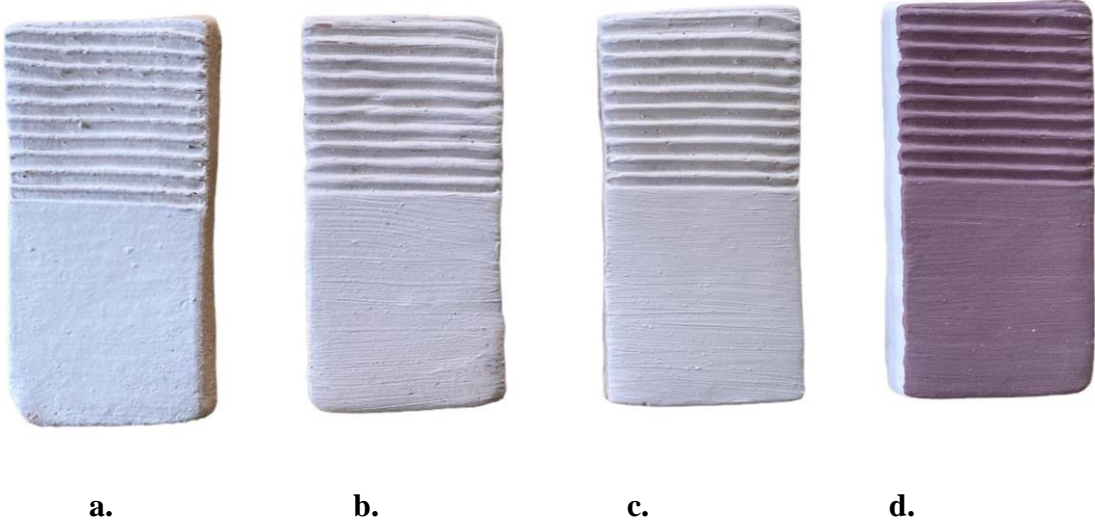
Görsel 33. Numune No: 14 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).

a.Şamotlu Kil	b. Avanos kırmızı çömlekçi kili	c. ESC1 döküm çamuru	d. Beyaz vakumlu kil
%50 Ball Clay	%50 Ball Clay	%50 Ball Clay	%50 Ball Clay
%50Aktepe Köyü (Bozdağ) Kili	%50Aktepe Köyü (Bozdağ) Kili	%50Aktepe Köyü (Bozdağ) Kili	%50Aktepe Köyü (Bozdağ) Kili
			+
			%2 Açık Mavi Pigment
1040°C	1040°C	1040°C	1040°C

Görsel 34. Aktepe Köyü(Bozdağ) Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).

1.15. Kavukeller-II Mevki

Görsel 35. Numune No: 15 Astar Denemeleri, (Kişisel arşiv).

a.Şamotlu Kil	b. Avanos kırmızı çömlekçi kili	c. ESC1 döküm çamuru	d. Beyaz vakumlu kil
%65 Ball Clay	%65 Ball Clay	%65 Ball Clay	%65 Ball Clay
%35 Kavukeller-II Kili	%35 Kavukeller-II Kili	%35 Kavukeller-II Kili	%35 Kavukeller-II Kili
			+
			%3 Kırmızı Demir Oksit
1040°C	1040°C	1040°C	1040°C

Görsel 36. Kavukeller-II Kili Kayaç Görüntüsü, (Kişisel arşiv).

2. BÖLÜM

SERAMİK ASTARI KULLANAN SANATÇI ÖRNEKLERİ

2.1. Craig UNDERHILL

1968 yılında İskoçya'nın Glasgow şehrinde dünyaya gelen seramik sanatçısı CraigUnderhill, uluslararası birçok sergi ve sempozyumda yer almıştır. Çamur plaka levhalarını birbirine yapıştırarak şekillendiren sanatçı, sert ve daha düz yüzeyin aksine, pütürlü yüzeyleri tercih etmektedir. Yüzeylerde genellikle püskürtme tekniği ile renkli astarlar uygulamaktadır. Hangi biçimde nasıl bir astar kullanacağını doğaçlama olarak değil, öncesinde formun şeklini planlayıp tasarlayarak eskizler çizmektedir. Craig Underhill'in çalışmalarında simetrik çizgilerden ziyade asimetrik çizgiler dikkati çekmektedir. Kendine has dokular oluşturmak için ahşap aletler kullanarak yüzeye çeşitli sembolik izler bırakmaktadır. Semboller âdeta izleyicinin iç dünyasına seslenerek, çocukluk döneminde yapılan neşeli resimleri çağrıştırmaktadır (Craigunderhill. <https://www.craigunderhill.co.uk/me.html>).

Görsel 37. Craig Underhill, Yıl Belirtilmemiş, Three Square Caps. Erişim: 05.04.2023.

<https://www.craigunderhill.co.uk/ceramics.html>

2.2. Denys JAMES

Denys James Türkiye, Meksika, Amerika, Avrupa ve Asya'da birçok ülkede sanat faaliyetlerinde bulunmuştur. Geleneksel kültürlerin ve yapıların sanatsal yönlerini araştırarak eserlerine konu edinmektedir. Seramik çalışmalarını oluştururken antik tapınaklardan esinlenerek; figüratif, heykelsi yapılar ve öyküsel durumlara yer vermektedir. Ayrıca bulunduğu şehirlerdeki hem doğal hem de insan yapımı yapıtların detayları bir hayli etkilemektedir. 2001-2007 yılları arasında Avanos ilçesinde uzun bir vakit geçiren James, 2002 yılında Uluslararası Avanos Seramik Sempozyumu'na davetli sanatçı olarak katılım sağlamıştır. Renkli astarlar, terra sigillata ve metal tozlarını kil ile sentezleyerek pişirimlerini gerçekleştirmektedir (Denysjames. <https://www.denysjames.com/>). Işık, doku, derinlik ve renk kombinasyonunu dengeli bir şekilde kullandığı görülmektedir. Günlük hayattaki insanların ruhsal durumlarını gözlemleyerek çalışmalarına aktarmaktadır. Eşinin yasını ve özlemini anlattığı çalışmaları, Avanos Venessa Hotel'de Mükremin Tokmak tarafından muhafaza edilmektedir.

Görsel 38. Denys James, 2006, Avanos,(Kişisel Arşiv).

2.3. Monika DEBUS

Uluslararası çok sayıda ödül alan Alman seramik sanatçısı Monika Debus, 1993 yılından günümüze kadar çoğu ülkede eserleri sergilenmektedir. Eserleri Almanya, Tayvan ve Japonya gibi ülkelerin müze koleksiyonlarında yer almaktadır. Resim ve heykel, modernite ve gelenek arasında bağlantı kurmaya çalışmaktadır. Gerçeklikten ziyade yaratıcılığı daha çok önemsemektedir. Seramikte astar ve kil ile çalışmanın en basit bir yöntem olduğunu düşünmektedir. Müzikten, doğadan ve insanların yaşantılarından, aynı zamanda malzeme ile günlük çalışmalarından ilham almaktadır. Sanatçı, Almanya'nın Westerwald şehrindeki atölyesinde tuz pişirimlerini gerçekleştirmektedir. Stoneware bünye üzerine porselen astar uygulama sonrasında 1140°C'de indirgenmesini sağlamaktadır. Tuz pişirimin seramik yüzeyi ışıktan karanlığa modüle ederek yumuşak bir derinlik, verdiğini bu durumun çok heyecan verici bulduğunu ifade etmektedir. Kendine has yeni ve modern bir yöntem kazandırmak için çalışmalarında tuz pişirimini daha çok tercih ettiğini dile getirmektedir (Kişisel Görüşme, 2023).

Görsel 39. Monika Debus, 2013, Vessel Form. Erişim: 05.04.2023

https://www.monika-debus.de/wp-content/uploads/2021/05/Artikel_NeueKeramik_web.pdf

2.4. Dylan BOWEN

İngiltere'nin güney batı bölgesinde yer alan Devon şehrinde yaşamını sürdüren Dylan Bowen, seramik eğitimini 1991 yılında Camberwell Sanat Okulu'nda almıştır. Uluslararası birçok sanat galerisinde eserleri sergilenmektedir. Seramik sanatına ilgisi küçük yaşlarda babası Clive Bowen'nin Devon şehrindeki Shebbear çömlek atölyesinde çırak olarak çalışmasıyla başlamıştır. Aynı zamanda büyükbabası, amcaları ve kuzenlerinin de çömlekçi olduğunu, bu yüzden kendisini ayrıcalıklı hissettiğini düşünmektedir. Eserlerinde plansız, agresif ve hareketli eylemler göze çarpmaktadır. Geleneksel üsluptan uzak, doğal ve samimi bir tavır takınmaktadır. Astar ve form birlikteliğini yeniden inşa ederek zihniyetten bağımsız özgürleştirmekte, kendiliğinden ortaya çıktığını ifade etmektedir (Ceramicreview. <https://www.ceramicreview.com/videos/masterclass-with-dylan-bowen/>).

Görsel 40. Dylan Bowen, 2017, Assembled Form. Erişim: 06.04.2023

<https://dylanbowen.co.uk/2021/03/20/assembled-forms/>

2.5. Ron MEYERS

1934 yılında Amerika'nın New York eyaletindeki Buffalo şehrinde doğan Ron Meyers, kuşağının en önemli seramik sanatçılarından biri olarak kabul edilebilir. Ünlü çömlekçi Frans Wildenhain ile beraber çalışarak kendisini geliştirmiştir. Eğitimini New York Eyalet Üniversitesi sanat eğitimi alanında yüksek lisans yaparak tamamlamıştır. Georgia Üniversitesi'nde seramik dersleri vererek öğrencilere danışmanlık yapmıştır. Eserleri, Georgia Sanat Müzesi dahil olmak üzere Smithsonian Amerikan Sanat Müzesi ve Rosenfield koleksiyonu gibi çok sayıda müze ve koleksiyonda yer almaktadır. Küçük yaşlarda sanata ve çizgi roman karakterlerine olan tutkusunu yineleyerek insan ve hayvanları, resimsel bir şekilde seramik çalışmalarına yansıttığı görülmektedir. Malzemenin geleneklerine karşı gelen Ron Meyers, kullandığı nesnelere birlikte kilin kendi özünün ve akışkan yapısının çok iyi bir şekilde bütünleştiğini dile getirerek, kendini en çok memnun eden parçaların bu bütünleşme olduğunu belirtmektedir (Thesignatureshop. <https://thesignatureshop.com/collections/ron-meyers>).

Görsel 41. Ron Meyers, Yıl Belirtilmemiş, Large Rat Bowl. Erişim: 10.04.2023

<https://www.thenevicaproject.com/ron-meyers-2/ron-meyers-rat-bowl-inv>

3.BÖLÜM

KİŞİSEL UYGULAMALAR

Avanos yöre killерinin analizleri ve astar uygulamalarının yapıldığı bu araştırmada yöreye ait killер kullanılarak üç boyutlu, amorf formlar uygulanmıştır. Belirli mevkilerden alınan kil numunelerinin yanı sıra, mevkilerin yeryüzü yapısı çalışmaların tasarımsal sürecini oldukça etkilemiştir.

Geçmişten günümüze halen ikonoklast¹ bir anlayış ne yazık ki devam etmektedir. Unesco Dünya Mirası listesinde koruma altında olan Kapadokya bölgesinin spesifik oluşumuna ve tarihi kentsel dokusuna bilinçli bir şekilde zarar verilerek kiliseler, şapeller ve diğer mağara yapılarının yıkılmakla yüz yüze kaldığı görülmektedir (Türkiye Kültür Portalı. <https://www.kulturportali.gov.tr/portal/gorememilliparkivekapadokya>). Yaşanan bu tahrip ve vandallığa karşı toplumu aydınlatmak ve farkındalık yaratmak amacıyla bu durum çalışmalara yansıtılmıştır.

Görsel 42. Ahmet Anıl Zorlu, Tokalı, 35x26x15cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C, (Kişisel Arşiv), 2022.

¹ “İkonoklast veya ikonoklazma olarak Bizans tarihinde yerini alan bu dönem kelime anlamı itibariyle tasvir kırıcı manasını taşımakla beraber, Hıristiyan dininin inanış geleneklerine uygun yapılan taşınır veya taşınmaz tasvirlerle karşı sanatsal bakımdan bir Vandalizm hareketi şeklinde yorumlanır”(Giray, 2009, s. 2).

Görsel 43. Ahmet Anıl Zorlu, Tokalı (Detay-I), 35x26x15cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C, (Kişisel Arşiv), 2022.

Görsel 42 ve 43'deki "Tokalı" adlı çalışma el ile şekillendirme yöntemi uygulanarak 1040°C'de pişirimi yapılmış ve fırın ön kurutma rejimi hızlı çıkılarak çalışmanın deforme olması sağlanmıştır. Dokusal bir yüzey elde edebilmek amacıyla, Avanos yöresine ait üç çeşit kil² karıştırılarak groglu kil hazırlanmıştır. Formun yapısı Göreme sınırları içerisinde yer alan Tokalı Kilise'nin tonozlu pencerelerinden ilham alınarak tasarlanmıştır.

² Kavukeller, Çatalarca ve Ayhan Köyü mevki killeri karışıma dahil edilmiştir.

Görsel 44. Ahmet Anıl Zorlu, Tokalı (Detay-II), 35x26x15cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C, (Kişisel Arşiv), 2022.

Tokalı Kilise'nin duvar fresklerindeki bazı ikona kesitleri, denemeleri yapılmış astar uygulamalarıyla yeniden bu çalışmada resmedilmiştir. Kilisenin doğal ve insan kaynaklı deformasyona uğradığı gözlemlenmiş, zaman içerisinde oluşan bu yapı çöküntüleri yansıtılmaya çalışılmıştır.

Görsel 45. Ahmet Anıl Zorlu, Anlatımcı, 30x21x14cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C, (Kişisel Arşiv), 2022.

Görsel 45'deki "Anlatımcı" adlı çalışma el ile şekillendirme yöntemi uygulanarak 1040°C'de pişirimi yapılmıştır. Denemeleri yapılan astar çalışmaları, aynı şekilde bu çalışmanın bünye yüzeyinde uygulanmıştır (Görsel 13/a.). Kapadokya bölgesinde yer alan Karanlık Kilise'nin iç tavan fresk ve ikona deformasyonlarını betimlemek için form yüzeyine müdahale edilmiştir. Öncesinde maskeleye tekniği için washi kağıdı kullanılmış ve sonrasında astar boyamanın yapılması uygun görülmüştür.

Görsel 46. Ahmet Anıl Zorlu, Anlatımcı, 30x21x14cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C, (Kişisel Arşiv), 2022.

Tüm ihtişamıyla göz kamaştırın Karanlık Kilise'nin özellikle İsa'nın tasvir edildiği ikona detaylarına bakıldığında, toplumlar tarafından hoş karşılanmayan argo kelimeler göze batmaktadır. Bilinçsiz bir şekilde tahrip edilen bu vandalist yaklaşım tarihimize, kültürümüze ve geleceğimize derin bir iz bıraktığı düşünülmektedir. Bazı kelimeler gözlemlenip seçilerek bu eylem çalışmanın ayrıntılarında resmedilmiştir (Görsel 45-46).

Görsel 47. Ahmet Anıl Zorlu, Komşularım, 26x16x12cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C, (Kişisel Arşiv), 2022.

Görsel 48. Ahmet Anıl Zorlu, Komşularım (Detay), 26x16x12cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C,(Kişisel Arşiv), 2022.

“Komşularım” adlı çalışma elle şekillendirme yöntemi uygulanmıştır. Avanos çömlekçi kili uygun görülerek 1040°C’de pişirimi gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın oluşum sürecinde kil, yoğrulup olduğu gibi bırakılarak form üzerinde şekillendirme yapılmıştır.

Avanos Art Niyet Seramik ve Heykel atölyesinde gerçekleştirilen bu çalışmanın meydana gelişinde komşularımız Gülsevrim ve Ayşegül teyzelerin büyük katkıları olmuştur. Avanos’a şehir dışından genç yaşta gelin geldiklerini, evli kaldıkları süre zarfında şehirden ayrılamadıklarını ve büyük zorluklar yaşadıklarını dile getirmişlerdir. Zaman içerisinde eşlerini kaybeden Gülsevrim ve Ayşegül teyze’nin herhangi bir maddi gelirlerinin olmamasından kaynaklı, Avanos Bozca Köyü civarlarında topladıkları yeşil kili(güzellik kili) semt pazarlarında satarak geçimini sağlamışlardır. Atölye ziyaretinde bulunan Ayşegül teyze, astar uygulaması sırasında Bozca Köyü kilini diline dokundurmuş ve bu kilin iyi bir kil olduğunu belirtmiştir. Sebebi sorulduğunda; Eğer bir kil dilini yakıyorsa, o kil iyidir. Cevabını vermiştir (Kişisel Görüşme, 2022).

Görsel 49. Ahmet Anıl Zorlu, Dokunma, 30x20x12cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C,(Kişisel Arşiv), 2022.

Görsel 50. Ahmet Anıl Zorlu, Dokunma, (Arka Görüntü), 30x20x12cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C,(Kişisel Arşiv), 2022.

“Dokunma” adlı çalışma el ile şekillendirme yöntemi uygulanarak 1040°C’de pişirimi gerçekleştirilmiştir. “Tokalı” adlı çalışmada olduğu gibi bu çalışmada da yöreye ait üç çeşit groglu bir kil hazırlanarak farklı bir doku elde edilmiştir. Göreme Açık Hava Müzesi içerisinde bulunan Elmalı Kilise’nin duvar fresklerindeki bazı ikona detayları ve geometrik motifler çalışmanın temelini oluşturmaktadır. Yakın zamanda Göreme Açık Hava Müzesi civarlarında yapılan yol yapım çalışması tahribatına yöre halkının tepki verdiği gözlemlenmiştir. Bu durum karşısında sessiz kalınmayarak “KAPADOKYA’YA DOKUNMA” sloganı Türkçe ve İngilizce tasvir edilerek çalışmanın ikona detaylarında yer verilmiştir.

Görsel 51. Ahmet Anıl Zorlu, Dokunma (Detay), 30x20x12cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C,(Kişisel Arşiv), 2022.

Benzersiz peyzaj değerleriyle ünlü doğa harikası Kapadokya'da hâlâ yol yapımı gerekçesiyle kayalar kesilerek güzel yurdumuz talan edilmektedir. Bugüne kadar iş makinaları ile yapılanlar, gerek kendi koruma mevzuatımıza gerekse Avrupa Peyzaj Sözleşmesi'nden kaynaklanan yükümlülüklerimize tamamen aykırıdır (Tarım ve Orman Bakanlığı, Avrupa Peyzaj Sözleşmesi, Madde 2 - Kapsam. <https://bit.ly/40je9Lg>). Nitekim bu ve benzeri uygulamalar devam ettiği sürece ülke turizmi olumsuz etkilenebilir.

Görsel 52. Ahmet Anıl Zorlu, Açık Saray, 31x13x12cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C, (Kişisel Arşiv), 2022.

Görsel 53. Ahmet Anıl Zorlu, Açık Saray (Detay), 31x13x12cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C,(Kişisel Arşiv), 2022.

“Açık Saray” adlı çalışma el ile şekillendirilerek 1040°C’de pişirimi yapılmıştır. Bünye üzerine denemeleri yapılan Killik-II mevki astarı ile sgraffito tekniği uygulanmıştır (Görsel 15/a.).

Kapadokya bölge sınırları içerisinde yer alan 1600 yıllık tarihi geçmişiyle Gülşehir-Açık Saray Müzesi, Avanos’a 23 km. uzaklıktadır. Kilise, Şapel ve Manastırların bulunduğu Açık Saray, Bizans ikonoklazmı’nın³ en belirgin izlerini taşımaktadır. Kapadokya bölge kiliselerinin ön yüzünde pek görülmeyen bezeme ile oyma teknikleri Açık Saray’ın kaya yapılarında görmek mümkündür (Korat, 2003, s. 268-269). Çalışmada astar üzerine kazınan sembollere bakıldığında birbirini tekrar eden figüratif süslemeler, isimsiz bir kilisenin dış cephe oymalarından ilham alınmıştır. Kilise ayin merasimini temsil eden bu semboller, formun çevresini sararak kutsal bir alan oluşturmaktadır.

Görsel 54. Ahmet Anıl Zorlu, Antik Kapadokya, 31x18x15cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C,(Kişisel Arşiv), 2022.

“Antik Kapadokya” adlı çalışmada Avanos çömlekçi kili kullanılarak elle şekillendirme yöntemi uygulanmıştır. Kamara fırınında 1040°C’de bisküvi pişirimi gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın alt katmanlarında denemeleri yapılan renkli astarlar görülmektedir (Görsel 54).

³ “Bizans’ta 717-843 yılları arasında ortaya çıkan ve tasvir kırıcılık anlamına gelen İkonoklazma Hareketi, Bizans ve Hıristiyan tarihinde en dikkat çeken olaylardan birisidir” (Dirlik, 2022, s.47).

Literatüre bakıldığında Kapadokya'nın birçok medeniyete ev sahipliği yaptığı görülmektedir. Bunlardan biri de Hitit Medeniyetidir.

“Hitit sanatında heykelin çok büyük anlamı ve önemi vardır. Çünkü tanrı heykelleri yurtların kutsal sembelleri olarak düşünülmekteydi. Hitit heykelciklerinin çoğu tanrı ve tanrıça tasvirlerinden oluşmaktadır” (Özgül, 2008, s.27). Çalışmanın detaylarında Hitit Medeniyetine ait bazı kabartma rölyefler tasvir edilmiştir.

Görsel 55. Ahmet Anıl Zorlu, Antik Kapadokya (Arka Görüntü-Detay), 31x18x15cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C,(Kişisel Arşiv), 2022.

Birçok medeniyette olduğu gibi Hititlerde güneşin doğuşunun bereketli ve kutsal olduğu düşünülmektedir. Hitit krallarının her gün, sabah güneşine dönerek dini merasimlerini yerine getirdikleri söylenmektedir. Hitit eserlerine bakıldığında özellikle güneş sembollerini sıklıkla kullandıkları görülmektedir. Kültürel imgelerin günümüz sanatına referans olduğu bilinmektedir. Başka bir deyişle, Anadolu topraklarında arkeolojik çalışmalar sonucu ortaya çıkan Hitit eserleri, günümüz sanatçıları tarafından özgün bir biçimde tasvir edilerek geleceğimize ışık olmaktadır (Çevik, 2022, s. 1082-1084). Bu anlayışla yapılan gözlemlerde, Çavuşin Köyü civarında yer alan Kızılçukur Vadisi'nin gün doğumu manzarası, güneşin zihinde oluşturduğu imgeleri simgelemektedir (Görsel 54-55). “Kapadokya’da genel bir gözlem olarak birbirine benzeyen doğal şekillenmelerin aynı alanlarda toplanmaları izlenir. Fakat farklı bölgelerde topoğrafya koşulları değiştikçe biçimlerde değişmektedir. Bunda da yapıyı meydana getiren kayaç türleri önemli rol oynamıştır” (Feyzoğlu, 2004, s. 31).

Görsel 56. Ahmet Anıl Zorlu, Döngüsel Oluşum, 32x26x13cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C,(Kişisel Arşiv), 2022.

“Döngüsel Oluşum” adlı çalışma, diğer çalışmalarda olduğu gibi el ile şekillendirilerek 1040°C’de pişirimi gerçekleştirilmiştir. Çeşitli oksitler ile renklendirilen astarlı kil plakaları üst üste yerleştirilerek sıkışıklık ve ağırlık hissiyatı verilmek istenmiştir. Kapadokya bölgesinin oluşum süreci düşünüldüğünde, kil numunesi alınan mevkilerin görkemli jeolojik yapısı gözlemlenmiş ve çalışmaya konu edinmiştir. Avanos ilçesine bağlı Zelve Açık Hava Müzesi civarında bulunan Bozdağ’ın, özellikle gün batımı vaktinde zirve noktasına çıkıldığında, vadide bulunan birbirine yaslanan Peribacalarının şaşırtıcı gölge hareketlerini görmek mümkündür.

Görsel 57. Ahmet Anıl Zorlu, Döngüsel Oluşum (Detay), 32x26x13cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C,(Kişisel Arşiv), 2022.

Yorgo Seferis, Kapadokya'ya ait izlenimlerini Őu Şekilde açıklamaktadır: “Bu yörede bir süre, sakin biçimde yaŐayabilmeli insan. Gördüklerini bir daha görebilmeli. Oyalanabilmeli, düŐüncelere dalabilmeli, düŐünüp tartabilmeli” (Seferis, 2018, s. 77). Kağıt kalem olarak yaŐanmıŐlıkları resmedebilir; hznleri, mutlulukları, korkuları veya acıları... Kapadokya, kendi silüetini izleyiciye sunduğu sezgisel bir sanat eseri olabilir mi? Evet! Belirli zaman dilimlerinde, gündoğumu ve batımında, tepelerin doruklarına çıkıldığında bu döngüsel oluşumu izleyiciye sergilemektedir.

Görsel 58. Ahmet Anıl Zorlu, Kutsal Algoritma, 33x12x11cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C,(Kişisel Arşiv), 2022.

“Kutsal Algoritma” adlı çalışma el ile ŐekillendirilmiŐtir. “Tokalı” adlı çalışmada olduğu gibi Şekillendirme aŐamasında, Avanos yöresine ait üç çeşit kil karıŐtırılmıŐtır. İkinici bölümde yer alan astar uygulamaları çalışmanın bünyesinde kullanılmıştır(Görsel 23/a.-d.).

Kapadokya bölgesi tarihte çokça saldırılara maruz kalmıŐtır. Dönemin insanları kendilerini savunmak yerine, sığınmayı tercih ederek yeraltı Őehirleri oluŐturmuŐlardır. Tf tabakasının yumuşak olmasından dolayı bölgede sıklıkla yeraltı Őehirlerine rastlamak mümkündür. İnsanlar yeraltına sadece yerleşim yeri yapmakla kalmamıŐ, dinsel ibadetlerini gerçekleŐtirebileceĐi kiliseler de yapmıŐlardır (Gülyaz ve lmez, 2008, s.73-76).

Görsel 59. Ahmet Anıl Zorlu, Kutsal Algoritma (Detay-Arka Görüntü), 33x12x11 cm, Seramik, El ile Şekillendirme, 1040°C,(Kişisel Arşiv), 2022.

Derinkuyu, Özkonak ve Kaymaklı yeraltı şehirlerinde yapılan gözlemler, şehirlerin daha derinden incelenmesi gerektiği düşüncesini doğurmuştur. Dar koridorun basamaklarından aşağıya doğru inildiğinde bilinçaltında korku ve heyecan ile beraber klostrofobiye neden olabilmektedir. Zemine ulaşıldığında karınca kolonisi andıran oyuklar göze çarpmaktadır. Atılan her adımda, sonu gelmeyen paradoks bir yapının içinde hapsolmuş hissiyatına kapılma olasılığı ortaya çıkmaktadır. Ruh, mekan arasında adeta kıvranarak bir çıkış yolu aramaktadır.

Avanos yöresine ait kil ve astarlar hazırlanarak gerçekleştirilen kişisel çalışmalar sonucunda, başta Avanos İlçesi olmak üzere Kapadokya bölgesindeki tarihi kültürel yapıların özellikle kiliselerin günümüz sorunlarına yer verilerek toplumsal bir farkındalık yaratılmıştır. Mevkilerden alınan kil numunelerinin yanı sıra mevkilerin jeolojik ve jeomorfolojik yapısı gözlemlenerek insan üzerindeki ruhsal psikolojik etkilerine değinilmiştir.

SONUÇ

Coğrafi konumu itibariyle Avanos, kil cevheri bakımından oldukça zengindir. Avanoslu çanak-çömlekçi ustaları uzun zamandır killeri belirli yataklardan tedarik ederek üretimlerini gerçekleştirmektedirler. Düşük pişirim sıcaklığına sahip killeri öğüterek çalışmalarında kullanan ustalar, yöreye ait kil çeşitliliğinin az olması ve pişirim sıcaklığının istenilen seviyelere çıkmaması durumunu dile getirmektedirler. Örneğin Çömlekçi ustası Gökhan Özgül(Chez Gökhan) hazırlamış olduğu yöresel testi kili reçetesinde bazı mevkilerde bulunan kil bileşenindeki kalsiyum karbonat(kireç taşı) mineralinin yoğun olması sebebiyle, pişirim esnasında bazı seramik bünyelerin yüzeyinde deformasyonların oluşabileceğini ifade etmiştir(Kişisel Görüşme, 2023). Nitekim sanat çalışmasının birinci bölümünde yer alan XRF analiz raporu, bu gibi çeşitli sorunlara kolaylık sağlamayı amaçlamaktadır.

Avanos seramik endüstrisi ile kültürel çömlekçiliğin büyümesi ve gelişmesi, kil yataklarının sürekliliğine bağlıdır. Özellikle küçük esnafların gelir kaynağı açısından çok önemlidir. Bu hususta Avanos mevki kil yatakları gözlemlenerek yerli el sanatları üreticilerinin faydalanabilmesi, farklı kil çeşitliliğinin sunulması ve astar uygulamaların sanatsal etkilere olanak sağlaması amacıyla bir takım kimyasal analizler gerçekleştirilmiştir.

XRF analiz raporuna bakıldığında; Çavuşin Killik I-II, Çeç Tepesi, Dereyamanlı, Karadağ Tepesi, Aktepe Köyü-Bozdağ ve Kavukeller-II mevki killerinde inorganik silisyum dioksit(SiO₂) mineralinin yüksek miktarda(min. %50) içermesi, Avanos ve çevresinin metamorfik veya magmatik kayaç cevherlerinin yaygın olarak bulunduğu göstergesidir.

Numunelerin bileşenlerindeki bulgular, yeni sanatsal oluşumlara ve düşünce yöntemlerine olanak sağlayabilir. Özellikle Avanos çömlek ustalarının geleneksel testi formlar üzerine dekorlama maksadıyla uyguladıkları, Avanos ilçesi Özkonak kasabası İsmail Sivrisi dağının güney yamaçlarından elde ettikleri Yoşa veya Aşılık adıyla bilinen kırmızı toprağı kullanmaktadırlar. Bu duruma alternatif olarak katkı sağlayabileceği düşünülen sanat çalışması raporunun birinci bölümünde yer alan astar denemeleri, Avanos çömlek ustaları tarafından çanak-çömlek üretiminde dekorlama amacıyla değerlendirilebilir. Ayrıca renk kartelası açısından çeşitli seramik çalışmalarında astar dekorlama tekniklerine olanak sağlayabilir.

KAYNAKLAR

Aslan, E. E, Canduran, K. (2016). Seramik Pişirim Teknikleri ve Fırınları, s. 42-43. Ankara: Opus Basımevi.

Ceramicreview. Erişim:06.04.2023 <https://www.ceramicreview.com/videos/masterclass-with-dylan-bowen/>

Craigunderhill. Erişim:05.04.2023 <https://www.craigunderhill.co.uk/me.html>

Çevik, Naile (2022). Hitit Uygarlığı Kültürel Unsurlarının Plastik Bir Dil Olarak Yeniden Yorumlanması. The Turkish Online Journal of Design Art and Communication, 12 (4), s. 1082-1084.

Çizer, Sevim. (2014). Terra Sigillata. İzmir: Tibyan Yayıncılık.

Çobanlı, Zehra. (1996). Seramik Astarları. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları; No. 919.

Denysjames. Erişim:05.04.2023 <https://www.denysjames.com/>

Dirlik, Mükribe. (2022). Bizans İmparatorluğu'nda İkonoklazm Hareketi Ve İslam Dininin Etkisi. Kadim Akademi SBD, C. 6(1) s. 47

Feyzoğlu, Tuğrul Emre (2004). Kapadokya Doğa Biçimlenmelerinin Lüster Sırlı Seramik Formlarda Yorumu. (Sanatta Yeterlik Eseri Çalışma Raporu). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Seramik Anasanat Dalı. Ankara.

Giray, Kıymet. (2009). Kültür ve Turizm Bakanlığı Türkiye Kültür Portalı Projesi: Sanat Tarihi, Doğu Roma(Bizans) Dönemi, İkonoklast(Tasvirkırıcı) Dönem (726-843/3), Ankara. s. 2.

Gülyaz, Murat E., Ölmez, İrfan (2008). Kapadokya. İstanbul: Dünya Turizm Tekstil San. Tic. Ltd. Şti.

Korat, Gürsel. (2003). Taş Kapıdan Taçkapiya Kapadokya, İstanbul: Doğan Egmont Yayınları.

Korumakurulları. Erişim:12.07.2023 <https://korumakurullari.ktb.gov.tr/Eklenti/35969,kapadokya-bolgesi-i-ve-iii-derece-arkeolojik-sit-alanla-.pdf?0>

Mete, Zeliha. (2020). Seramik Kimyası. İzmir: Tibyan Yayıncılık.

MTA. Erişim:18.04.2023 <https://bit.ly/3LqDVYb>

Özgül, Evin (2008). Hitit Sanatı. (Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Tarih Bölümü. Afyonkarahisar.

Seferis, Yorgo. (2018). Kapadokya Kaya Kiliselerinde Üç Gün (Samih Rifat, Çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Tarım ve Orman Bakanlığı, Avrupa Peyzaj Sözleşmesi, Madde 2 – Kapsam.

Erişim:19.03.2023 <https://bit.ly/40je9Lg>).

Thesignatureshop. Erişim:11.04.2023 <https://thesignatureshop.com/collections/ron-meyers>

Türkiye Kültür Portalı. Erişim: 17.03.2023

<https://www.kulturportali.gov.tr/portal/gorememilliparkivekapadokya>

Etik Beyanı

Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Tez/Sanat Çalışması Raporu Yazım Yönergesi'ne uygun olarak hazırladığım bu Tez/Sanat Çalışması Raporunda,

- Tez/Sanat Çalışması Raporu içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- görsel, işitsel ve yazılı bütün bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- atıfta bulunduğum eserlerin bütününe kaynak olarak gösterdiğimi,
- kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı,
- bu Tez/Sanat Çalışması Raporunun herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir Tez/Sanat Çalışması Raporu çalışması olarak sunmadığımı

beyan ederim.

19/07/2023

Ahmet Anıl ZORLU

Yüksek Lisans Sanat Çalışması Raporu Orijinallik Raporu

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

Güzel Sanatlar Enstitüsü

Tez/Sanat Çalışması Raporu Başlığı: Avanos Yöresi Kil Yataklarının Araştırılması Ve Astar Uygulamaları

Yukarıda başlığı verilen Tez/Sanat Çalışması Raporumun tamamı aşağıdaki filtreler kullanılarak Turnitin adlı intihal programı aracılığı ile Tez Danışmanım tarafından kontrol edilmiştir. Kontrol sonucunda aşağıdaki veriler elde edilmiştir:

Raporlama Tarihi	Sayfa Sayısı	Karakter Sayısı	Savunma Tarihi	Benzerlik Oranı (%)	Gönderim Numarası
17.07.2023	46	45733	19.06.2023	2	2132486417

Uygulanan filtreler:

1. Kaynakça hariç
2. Alıntılar dâhil
3. 5 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Tez/Sanat Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim. (19/07/2023)

Ahmet Anıl ZORLU

Öğrenci No: N20132192

Anasanat/Anabilim Dalı: Seramik

Program (işaretleyiniz):

Yüksek Lisans	Sanatta Yeterlik	Doktora	Bütünleşik Doktora
X			

DANIŞMAN ONAYI

UYGUNDUR.

Prof. Tuğrul Emre FEYZOĞLU

Master's Art Work Report Originality Report

HACETTEPE UNIVERSITY

Institute of Fine Arts

Title : Investigation Of Clay Deposits Of Avanos Region And Primer Applications

The whole thesis/art work report is checked by my supervisor, using Turnitin plagiarism detection software taking into consideration the below mentioned filtering options. According to the originality report, obtained data are as follows.

Date Submitted	Page Count	Character Count	Date of Thesis Defence	Similarity Index (%)	Submission ID
17.07.2023	46	45733	19.06.2023	2	2132486417

Filtering options applied are:

1. Bibliography excluded
2. Quotes included
3. Match size up to 5 words excluded

I declare that I have carefully read the Hacettepe University Institute of Fine Arts Guidelines for Obtaining and Using Thesis Originality Reports; that my thesis does not include any form of plagiarism; that in any future detection of possible infringement of the regulations, I accept all legal responsibility; and that all the information I have provided is correct to the best of my knowledge. I respectfully submit this for approval. (19/07/2023)

Ahmet Anıl ZORLU

Student No.: N20132192

Department: Ceramic

Program/Degree (please mark):

Master's	Proficiency in Art	PhD	Joint Phd
X			

SUPERVISOR APPROVAL

APPROVED

Prof. Tuğrul Emre FEYZOĞLU

YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin/raporumun tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kâğıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini Hacettepe Üniversitesi'ne verdiğimi bildiririm. Bu izinle Üniversite'ye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikrî mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin/raporumun tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalara (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır.

Tezin/Sanat Çalışması Raporunun kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin/sanat çalışması raporumun tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde/sanat çalışması raporumda yer alan, telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinleri yazılı izin alınarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversite'ye teslim etmeyi taahhüt ederim. Yükseköğretim Kurulu tarafından yayınlanan **Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge*** kapsamında tezim/sanat çalışması raporum aşağıda belirtilen haricinde YÖK Ulusal Tez Merkezi/ H.Ü. Kütüphaneleri Açık Erişim Sisteminde erişime açılır.

- Enstitü/ Fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren ... yıl ertelenmiştir. (1)
- Enstitü/ Fakülte yönetim kurulu kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren ... ay ertelenmiştir. (2)
- Tezimle ilgili gizlilik kararı verilmiştir. (3)

19/07/2023

Ahmet Anıl ZORLU

*Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge

- (1) Madde 6.1. Lisansüstü teze ilgili patent başvurusu yapılması veya patent alma sürecinin devam etmesi durumunda, tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu iki yıl süre ile tezin erişime açılmasının ertelenmesine karar verebilir.
- (2) Madde 6.2. Yeni teknik, materyal ve metotların kullanıldığı, henüz makaleye dönüşmemiş veya patent gibi yöntemlerle korunmasını ş ve internetten paylaşılması durumunda 3. şahıslara veya kurumlara haksız kazanç imkanı oluşturabilecek bilgi ve bulguları içeren tezler hakkında tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile altı ayı aşmamak üzere tezin erişime açılması engellenebilir.
- (3) Madde 7.1. Ulusal çıkarılan veya güvenliği ilgilendiren, emniyet, istihbarat, savunma ve güvenlik, sağlık vb. konulara ilişkin lisansüstü tezlerle ilgili gizlilik kararı, tezin yapıldığı kurum tarafından verilir. Kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirliği protokolü çerçevesinde hazırlanan lisansüstü teziere ilişkin gizlilik kararı ise, ilgili kurum ve kuruluşun önerisi ile enstitü veya fakültenin uygun görüşü üzerine üniversite yönetim kurulu tarafından verilir. Gizlilik kararı verilen tezler Yükseköğretim Kuruluna bildirilir.
Madde 7.2. Gizlilik kararı verilen tezler gizlilik süresince enstitü veya fakülte tarafından gizlilik kuralları çerçevesinde muhafaza edilir, gizlilik kararının kaldırılması halinde Tez Otomasyon Sistemine yüklenir.

Tez Danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu tarafından karar verilir.